

**RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A CENOVÝ NÁVRH
K RESTAUROVÁNÍ SOUSOŠÍ NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE S KORUNOVÁNÍM
PANNY MARIE
V TĚCHONÍNĚ PRO ROK 2019**

I. Lokalizace památky:

1. **Okres:** Ústí nad Orlicí
2. **Obec:** Těchonín
3. **Číslo parcely:**
4. **Bližší určení místa popisem:** sloup je umístěn u č. p.
5. **Název objektu, jehož součástí je rest. dílo:** pilíř se sousoším Nejsvětější Trojice a korunováním Panny Marie
6. **Rejstříkové číslo objektu v ÚSKP:** památka není evidována
7. **Název památky:** pilíř se sousoším Nejsvětější Trojice a korunováním Panny Marie

II. Údaje o památce:

1. **Autor:** Neznámý
2. **Sloh / datace:** klasicismus, r. 1802
3. **Materiál:** sousoší, pilíř a podstavec - středně hrubý pískovec
světle zelené a okrové barvy s rezatými železitými skvrnami
z lokality Záměl
4. **Rozměry:** výška cca 4m
5. **Předchozí restaurátorské zásahy:**
restaurátorský zásah v roce 1836 dokládá nápis na podstavci a zápis v pamětní knize
těchonínské lokálie

III. Údaje o akci:

1. **Vlastník:** obec Těchonín
2. **Investor:** „ Těchonín
3. **Závazné stanovisko:** ---
4. **Návrh na restaurování vypracoval:** Hynek Bláha, sochař-restaurátor, dne 5. 4. 2019
5. **Termín započetí akce (průzkumu):** 18. 3. 2019
„ ukončení „ „ : 5. 4. 2019
6. **Předpokládaná cena za provedení restaurátorských prací:**

Cena celkem bez DPH _____	Kč	68.000,-
DPH 15% _____	„	10.200,-
Cena celkem s DPH 15% _____	„	78.200,-

IV. Popis památky:

1. **Popis:** Sousoší představuje Pannu Marii sedící mezi postavami Ježíše Krista a Boha Otce s holubicí symbolizující Ducha Svatého u nohou na středu kompozice. Panna Marie má ruce

sepjaté na hrudi. Ježíš Kristus levou rukou přidržuje Panně Marii královskou korunu na hlavě, v pravé drží kříž. Bůh Otec drží v levé ruce královské žezlo, pravou také přidržuje korunu. Obě tyto postavy jsou prostovlasé a s vousy, přičemž postava Boha Otce má vous delší, postava Ježíše kratší. Všechny tři postavy jsou oděné do bohatě zřasené draperie (avšak postava Ježíše je do pasu nahá) a sedí na oblaku, na kterém jsou rovněž umístěné 2 hlavičky andílků s křídélky.

Sousoší je osazené na pilíři, skládajícím se z čtvercovité hlavice bohatě členěné profilací, hranolového dřívku do jehož čelní plochy je vysekaný reliéf zobrazující sv. Františka z Asissi, stojícího na mušli, květinové i geometrické dekory, a ze soklu s hlavicí také členěné profilací, vlastním masivním tělem s reliéfně vysekaným festonem a nápisem opět v čelní ploše, a profilovanou patkou. Okolo soklu jsou osazené 2 schodišťové stupně s oblounovým profilem. Sousoší bylo zhotovené z jemnozrnného pískovce světle šedé a okrové barvy s narezlými železitými skvrnami.

2. Popis stavu památky před započítím restaurátorského zásahu: Statika sloupu včetně podstavce je značně narušená v důsledku působení kořenového systému okolní vegetace. Schodišťové stupně, osazené okolo patky podstavce, jsou rozvolněné a vykloněné. Pilíř se sousoším díky časté údržbě spočívající v rovnání na svislou osu stojí rovně. Jedná se však pouze o dočasný stav, protože toto řešení je provizorní. Povrch kamene je znečištěný usazenými nečistotami (prachem, ptačím trusem atp.) a je místy porostlý mechy, lišejníky a zelenou řasou. Struktura materiálu je soudržná a není narušena korozi kamene. Povrch kamene je mírně znečištěn zčernalou krustou. Některé partie jsou poškozené mechanicky – jsou otlučené. Na pilíři a podstavci se vyskytují dožívající doplňky z umělého kamene z předchozích restaurátorských zásahů. Také spárování z předchozích restaurátorských zásahů je uvolněné a vypadané. Kovová lucerna, zasazená do podstavce, se do současnosti nedochovala. Zbyl po ní jen kovový úchyt, který je narušený korozi. Na figurách a na pilíři jsou dochované pozůstatky polychromie. Kovové žezlo, které v ruce drží postava Boha Otce je zkorodované.

V. Vyhodnocení průzkumu:

Statika celého objektu je vážně narušená v důsledku působení kořenového systému. Materiál vykazuje i další degradační procesy - znečištění mikrovegetací, mechanická poškození atp.. Z výše uvedených důvodů je stav památky nutný klasifikovat jako havarijní. Odborný restaurátorský zásah je tedy nutný pro zachování této hodnotné kulturní památky.

VI. Koncepce restaurátorského zásahu:

Bude provedeno:

- Podrobný restaurátorský průzkum, při kterém bude zjištěn rozsah poškození, stav kamene, železných armatur atd.
- odstranění zkorodovaných železných kramlí spojujících jednotlivé části schodišťových stupňů
- citlivé očištění povrchu kamene od usazených nečistot, mechu, lišejníků a zelené řasy; při čištění nesmí být odstraněny dochované pozůstatky polychromie
- šetrné sejmutí nevhodných a dožívajících doplňků z předchozích restaurátorských zásahů tak, aby nedošlo k úbytku původního materiálu

- demontáž jednotlivých prvků objektu, zhotovení nového betonového základu a osazení na jednotlivých prvků na nový základ přičemž původní zkorodované železné čepy a kramle budou nahrazeny novými z nerez oceli
- konsolidace zkorodovaných partií kamene vhodnou zpevňující látkou (pokud bude koroze při podrobném průzkumu zjištěna)
- doplnění chybějících partií, zaretušování prasklin a spár umělým kamenem, který se barevností, strukturou a povrchovou úpravou přizpůsobí původnímu materiálu, ale bude nižší tvrdosti
- lokální lazurní barevná retuš (celkové barevné sjednocování nebude prováděno)
- konzervace kamene hydrofobním prostředkem
- konzervace biocidním prostředkem
- demontáž žezla z figury Boha Otce, restaurování a osazení zpět na sousoší, pozlacení tohoto kovového doplňku plátkovým 24 karátovým zlatem
- odřezání a natření konzole lucerny grafitovou nebo černou matnou barvou
- vypracování restaurátorské zprávy s fotodokumentací

VII. Cenový návrh:

Cena celkem bez DPH _____	Kč	68.000,-
DPH 15% _____	„	10.200,-
Cena celkem s DPH 15% _____	„	78.200,-

VIII. Navrhované použití technologií a materiálů:

Čištění kamene od mechů, lišejníků a povrchových nečistot- voda, kartáče z umělého
Vlákna

Sejmutí krust – čisticí pasta ALKUTEX fi. REMMERS, čistič SI firmy AQUA Oobnova
Staveb Praha

Konsolidace zkorodovaného kamene- zpevňující prostředek POROSIL Z-30, Z - 40
(fi.AQUA – obnova staveb Praha)

Slepení rozlomených fragmentů - epoxidovým lepidlem AKEPOX 5010 fi. AKEMI

Doplnění chybějících partií- umělý kámen (složení- křemičitý písek přísl. hrubosti, bílý
cement, práškové barvy zn. TELURIA, akrylátová disperze
SOKRAT 2802 A ředěná vodou v poměru 1 : 8, hydraulické
pojivo MULTIBAT)

Lazurní barevná retuš tmelů - práškové barvy zn. Teluria míchané s akryl. disperzí Sokrat
2802 A ředěnou vodou 1:20, akrylátové barvy zn. HETCOLOR
a GENIUS ředěné vodou

Konzervace kamene- hydrofobním prostředkem POROSIL ZV-20, biocidní prostředek
POROSIL VV PLUS fi. AQUA - obnova staveb Praha
biocidní prostředek např. fi. REMMERS

pozlacení kovových doplňků – plátkové zlato 24 karátů, mixtion

Nové kramle a čepy– nerez ocel

V této dokumentaci restaurátorského průzkumu byly použity materiály z publikace „
Mariánské, trojiční a další světecké sloupy a pilíře v okrese Ústí nad Orlicí“ autorů I. Maxové,

V. Nejedlého, M. Suchomela, P. Zahradníka, vydané Státním ústavem památkové péče
v Praze v roce 1998.

Na Vysokém Újezdě dne 5. 4.2019

Hynek Bláha, sochař-restaurátor
517 71 Vysoký Újezd nad Dědinou 1
držitel povolení MK ČR pro restaurování
architektonických článků

tel.: 728478112

email: hunekblaha@seznam.cz